

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314203999
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4314203999.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: U. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie 9 364,68 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti II. a III. výroku rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 11C/40/2015 - 137 zo dňa 14. 09. 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 11C/40/2015 - 137 zo dňa 14. 09. 2017 v napadnutej časti II. a III. výroku p o t v r d z u j e .

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 1 320,66 eura, v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 255,18 eura a v časti o zaplatenie úrokov z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 1 320,66 eura od 05. 11. 2012 do zaplatenia zastavil (I. výrok). Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (II. výrok) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal (III. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 497, § 502 ods. 1 veta prvá a druhá, § 503 ods. 3, § 504 Obchodného zákonníka, § 2, § 3 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 39, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 54, § 524 ods. 1, ods. 2, § 525 ods. 1, ods. 2, § 559 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 92 ods. 8 zákona č. 438/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „ZoB“), § 144, § 145 ods. 2, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že právnenmu predchodcovi žalobcu, Slovenskej sporiteľni, a. s., vznikla voči žalovanému pohľadávka na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. 0233363144 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným 13. 09. 2006. Žalobca si uplatnil voči žalovanému pohľadávku na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú uzavrela Slovenská sporiteľňa, a. s. ako postupca a žalobca ako postupník 27. 09. 2012, poukazujúc na to, že na základe tejto zmluvy došlo k postúpeniu pohľadávky postupcu z uvedenej zmluvy o splátkovom úvere voči žalovanému postupníkovi, žalobcovi. Žalobca si po čiastočnom späťvzatí žaloby uplatnil pohľadávku v sume 8 044,02 eura spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21. 02. 2011 do 04. 11. 2012 vo výške 192,74 eura a 8,75 % ročne zo sumy 8 044,02 eura od 05. 11. 2012 do zaplatenia.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že záväzkovo-právny vzťah na základe predmetnej úverovej zmluvy je tzv. absolútnym obchodom, to však nevylučuje možnosť, že svojím charakterom ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu. Na základe Zmluvy o splátkovom úvere veriteľ ako právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, sa zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi, ktorým je fyzická osoba, spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Zmluva o splátkovom úvere spĺňa definíciu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 2, § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia tejto zmluvy a spĺňa aj definíciu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka je účinné od 01. 05. 2014 a právny predpis, nemá prechodné ustanovenia, teda od účinnosti právneho predpisu sa vzťahuje toto ustanovenie aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Žalobca aktívnu legitímáciu v konaní preukazoval tým, že žalovanému postupca oznámil, že pohľadávka postupcu voči žalovanému bola postúpená na postupníka, t. j. na žalobcu. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 210/2001 z 11. 06. 2003. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že postupca, Slovenská sporiteľňa, a. s., oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky voči žalovanému na postupníka. Žalobca preukázal písomné vyhotovenie oznámenia postupcu o postúpení pohľadávky postupcu voči žalovanému na postupníka, adresované žalovanému, avšak nepreukázal, že postupca, Slovenská sporiteľňa, a. s., si splnil svoju povinnosť žalovanému relevantným spôsobom postúpenie pohľadávky oznámiť. Povinnosť oznámiť postúpenie pohľadávky vyplýva postupcovi z § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo preukázané, že si postupca túto svoju povinnosť splnil. Právnu účinnosť oznámenia o postúpení pohľadávky je potrebné posudzovať podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Nie je pritom nevyhnutné, aby sa adresát aj skutočne zoznámil s obsahom úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť tak urobiť. Žalobca nepreukázal, že žalovanému bolo postúpenie pohľadávky právne účinným spôsobom zo strany postupcu oznámené. Žalobca preukázal, že postupca vyhotovil oznámenie o postúpení pohľadávok postupcu voči žalovanému postupníkovi, ktoré adresoval postupca žalovanému. Žalobca nepreukázal doklad, že samotný postupca žalovanému doručil toto oznámenie, alebo že mu postupca odoslal oznámenie prostredníctvom poštovej prepravy. Za preukázanie splnenia povinnosti postupcu v zmysle § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka oznámiť postúpenie pohľadávky žalovanému nemožno považovať odovzdanie oznámenia postupcu o postúpení pohľadávky voči žalovanému adresované žalovanému, postupníkovi, aby toto oznámenie postupcu postupník odosielal žalovanému. V zmysle Zmluvy o postúpení pohľadávok čl. VII. bod 1 je zrejmé, že dokladom o splnení povinností postupníka doručiť oznámenie postupcu o postúpení dlžníkovi mala byť pre postupcu návratka doručky (po návrate doručky sa mal predložiť postupcovi doklad o splnení povinnosti). Návratka o doručení oznámenia žalovanému súdu prvej inštancie predložená nebola. Poštovým podacím hárkom žalobcu o odoslaní zásielky žalovanému nemožno považovať za postačujúce a jednoznačne preukázané splnenie povinnosti postupcu oznámiť žalovanému postúpenie pohľadávky postupcu postupníkovi. Z poštového podacieho hárku nevyplýva označenie doručovanej písomnosti žalovanému (podané 17. 10. 2012), čo sa pre účely potvrdenia odoslania zásielok na poštovú prepravu na podacom hárku ani nevyžadovalo), ako aj na to, že rovnakým dňom ako oznámenie postupcu o postúpení zo 16. 10. 2012 pre žalovaného sú datované výzva postupníka k úhrade a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a sprievodný list postupníka k jeho výzve k úhrade adresované žalovanému v 1. rade zo dňa 16. 10. 2012. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca nepreukázal, že nastali právne účinky oznámenia postupcu o postúpení pohľadávky voči žalovanému postupníkovi, žalovanému podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca je preto povinný preukázať v konaní, že pohľadávku, ktorú si uplatňuje, nadobudol na základe platnej Zmluvy o postúpení pohľadávok. Pre platné postúpenie pohľadávky postupcu voči dlžníkovi na postupníka sa vyžaduje splnenie zákonných podmienok podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka a keď je postupcom banka, vyžaduje sa aj splnenie zákonných podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2012 Z. z. o bankách. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť dovolené, ale len za určených zákonných podmienok. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Za takýto druh pohľadávky je potrebné považovať aj pohľadávku banky voči klientovi, ktorá je predmetom postúpenia na základe Zmluvy o postúpení zo dňa 27. 09. 2012. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z., ako aj obsiahle bankové tajomstvo vymedzené v § 89 a nasl. uvedeného zákona. Tieto požiadavky a povinnosti vyplývajú pre banku priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú

osobu, ktorá týmto požiadavkám a povinnostiam nepodlieha, sa tak podstatným obsahom mení obsah právneho vzťahu medzi právnym nástupcom (postupníkom) a dlžníkom v porovnaní so vzťahom, ktorý bol medzi pôvodným veriteľom (bankou ako postupcom) a dlžníkom. Z uvedeného dôvodu je potom potrebné vychádzať z toho, že § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na zákonné obmedzenie podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. môže banka platne postúpiť jej pohľadávku len za splnenia tam uvedených podmienok, ak klient riadne a včas nesplní čo i len časť svojho záväzku voči banke, ak na zaplatenie omeškaného peňažného záväzku bol klient bankou písomne vyzvaný a ak klient je v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 dní. V prípade, ak podmienky v zmysle § 92 ods. 8 uvedeného zákona nie sú splnené, nie je následne možné považovať právny úkon postúpenia pohľadávky za platný a táto pohľadávka je nepostupiteľná z dôvodu, že tejto skutočnosti bráni § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná, potom je svojím obsahom a účelom v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka.

S poukazom na to, že postupcom na základe Zmluvy o postúpení bola banka, pre platnosť Zmluvy o postúpení sa vyžadovalo splnenie určených podmienok aj podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. Písomná výzva banky klientovi právne účinným spôsobom je nevyhnutným predpokladom pre postúpenie pohľadávky banky na tretiu osobu bez súhlasu klienta v zmysle citovaného zákonného ustanovenia. Písomná výzva sa vyžaduje pre platné postúpenie pohľadávky aj v prípade, že súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. V prípade, ak súčet omeškaní presahuje jeden rok, je to len dôvodom, pre ktorý banka môže pohľadávku postúpiť bez súhlasu klienta v prípade, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Nie je to dôvodom pre to, aby banka nebola povinná písomne vyzvať klienta k úhrade pred postúpením pohľadávky. Žalobca v konaní predložil výzvu postupcu z 11. 11. 2009 na úhradu dlžnej sumy adresovanú žalovanému, avšak nepreukázal jej doručenie žalovanému a ani jej zaslanie žalovanému. Žalobca tak nepreukázal, že postupca právne účinným spôsobom vyzval písomne žalovaného na splnenie jeho záväzku pred postúpením pohľadávky postupcu žalobcovi. Už nepreukázaním doručenia písomnej výzvy postupcu žalovanému na úhradu dlhu ako nevyhnutnej podmienky, ktorá sa v každom prípade vyžaduje pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu klienta, nebolo preukázané splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. pre to, aby došlo k postúpeniu pohľadávky zo strany postupcu na postupníka.

Súd prvej inštancie poukázal na to, že pokiaľ v ustanovení bodu 19.16 VOP sa uvádza, „že klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vznikla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky“, obsah tohto ustanovenia ako súčasť VOP bol vopred pripravený a jeho obsah žalovaný ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť. Týmto ustanovením si spotrebiteľ zhoršuje svoje zmluvné postavenie, keďže splnenie určených podmienok, ktoré sa vyžaduje pre platné postúpenie pohľadávky banky voči klientovi banky, je s poukazom na § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. pre žalovaného výhodnejšie. Súd prvej inštancie z uvedených dôvodov dospel k záveru, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27. 09. 2012 uzavretej medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalobcom ako postupníkom nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky postupcu voči žalovanému na žalobcu ako postupníka, keď neboli splnené zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2012 Z. z. a pre rozpor so zákonom Zmluva o postúpení pohľadávok je preto absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Z vyššie uvedených dôvodov žalobca nie je v konaní aktívne legitimovaný na uplatnenie nároku na zaplatenie 8 044,02 eura spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21. 02. 2011 do 04. 11. 2012 vo výške 192,74 eura a 8,75 % ročne zo sumy 8 044,02 eura od 05. 11. 2012 do zaplatenia. Súd prvej inštancie preto žalobu v tejto časti zamietol (II. výrok). V časti o zaplatenie istiny vo výške 1 320,66 eura, v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 255,18 eura a v časti o zaplatenie úrokov z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 1 320,66 eura od 05. 11. 2012 do zaplatenia súd konanie zastavil (I. výrok). Žalovaný mal v konaní úplný procesný úspech a vzniklo mu právo na náhradu trov konania. Nakoľko mu trovy v konaní nevznikli, súd ich náhradu žalovanému nepriznal (III. výrok).

5. Proti vydanému rozsudku v časti II. a III. výroku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. V súvislosti s aktívnou vecnou legitímáciou žalobca poukázal na skutočnosť, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky, ktorá bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka (žalobcu) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník sa v takom prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ani jej prípadnej neexistencie. Pre úplnosť uviedol, že § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky, keď účelom tohto ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok. Aj podľa dôvodovej správy bolo hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Poukázal na skutočnosť, že v konaní bolo celkom nesporne preukázané, že pred postúpením pohľadávky dodržal všetky podmienky, ktoré mu § 92 ods. 8 ZoB ukladá, a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. Žalobca v konaní opakovane tvrdil, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol pred postúpením pohľadávky postupcom opakovane vyzvaný k úhrade omeškaných splátok úveru. Keďže tieto skutkové tvrdenia neboli protistranou popreté, v zmysle § 151 ods. 1 CSP ich bolo potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo v konaní potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením (ktoré nie je potrebné preukázať ďalšími listinnými, prípadne inými dôkazmi), že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bol pred postúpením pohľadávky postupcom opakovane vyzvaný k úhrade omeškaných splátok úveru.

Aj prípadné porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 92 ods. 8 ZoB nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 ZoB nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovanému, ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 ZoB. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 02. 05. 2017, sp. zn. 9Co/20/2016, zo dňa 02. 05. 2017, sp. zn. 5Co/122/2016, zo dňa 02. 05. 2017, sp. zn. 9Co/15/2016, zo dňa 02. 05. 2017, sp. zn. 5Co/398/2015 a zo dňa 18. 05. 2017, sp. zn. 17Co/190/2016 konštatujúc, že splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 ZoB nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. To znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie (čo však nie je tento prípad, pretože žalovaný bol opakovane postupcom vyzvaný na úhradu svojho záväzku), nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka.

S nedoručením takejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ale len sankcie vyplývajúce zo ZoB v zmysle § 50 ods. 1 ZoB. Vzhľadom na uvedené žalobca zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania. Odvolaciemu súdu preto navrhol, aby rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu v súdom stanovenej lehote nevyjadril.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalobcom (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po preskúmaní vydaného rozhodnutia v napadnutej časti II. a III. výroku zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

8. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty.

12. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie len v rozsahu odvolacích dôvodov žalobcu (§ 380 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením vydaného rozsudku v napadnutých častiach a konštatuje správnosť jeho dôvodov bez toho, aby ich opakovane (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie správnosti vydaného rozsudku odvolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda či žalobca je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

13. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 27. 09. 2012, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 27. 09. 2012, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

15. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. K námietkam odvolateľa odvolací súd uvádza, že ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi len za splnenia určitých podmienok, t. j., aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda jej postúpenie je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí súd z úradnej povinnosti prihliadnuť aj bez námietky. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ktoré zákon vylučuje, ide o neplatnú cesiu ex tunc, ktorú nemožno ani dodatočne zhojiť. Žalobca v konaní nepreukázal, že banka pred postúpením pohľadávky klienta (dlžníka) písomne vyzvala na

splnenie jej záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie postupníka. V posudzovanom prípade žalobca nepreukázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a. s. voči žalovanému postúpená na žalobcu, boli tieto podmienky splnené.

Odvolačný súd k argumentácii žalobcu v podanom odvolaní ďalej uvádza, že citované ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ako to v konaní tvrdil žalobca. Vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.) ide v prípade zákona o bankách o lex specialis. Zaradenie § 92 do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie „Ochrana klientov a bankové tajomstvo“, je potrebné vykladať tak, že účelom tohto ustanovenia nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana práv klientov banky v súvislosti s postúpením pohľadávky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka bez súhlasu klienta nemôže takúto pohľadávku postúpiť.

17. V intenciách vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti II. a III. výroku podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Keďže v odvolacom konaní bol úspešnou stranou žalovaný, mal by proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému však v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu ich náhradu odvolací súd nepriznal.

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).